

Handläggare
Matilda Wennberg
Utvecklingsstrateg

Delårsrapport per 2023-04-30 för servicenämnden

Förslag till beslut

Servicekommittén beslutar

att godkänna delårsrapport per 2023-04-30 för servicenämnden och
översända den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Servicekommittén prognostiserar ett underskott på -4,9 mnkr vilket motsvarar 0,3% av nämndens omsättning och som i huvudsak förklaras av det underfinansierade avtalet för parkskötsel med tekniska nämnden.

För år 2023 har servicekommittén tilldelats en investeringsram som utgörs av 243 mnkr. Servicekommittén gör bedömningen att hela investeringsramen kommer att förbrukas under året.

Investeringsprognosen för 2023 är 926 mnkr, fördelat på 715 mnkr på beställda projekt samt 211 mnkr för den egna investeringsramen. Den totala avvikelserna avseende investeringar uppgår till 108 mnkr.

Den totala sjukfrånvaron har minskat till 5,8 % jämfört med motsvarande period år 2022 då sjukfrånvaron låg på 7,7 %. Sannolikt beror detta på en minskad smittspridning av covid-19. Karensdagen återinfördes från och med 1 april 2022, vilket också kan påverka.

Underlag för beslutet

- Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-09
Delårsrapport per 2023-04-30 för servicenämnden
- Delårsrapport per 2023-04-30 för servicenämnden

Ärendet

Händelser av väsentlig betydelse

Omvärldsfaktorer i form av krig, pandemier, energiförsörjning och

inflation har stor påverkan på servicenämndens verksamheter. Under våren har förvaltningsledningen arbetat med underlag för Lunds kommuns Ekonomi- och verksamhetsplan för 2024-2026. Det rådande ekonomiska läget gör att det finns ett ytterligare behov av och fokus på effektiviseringar. Förslag på lösningar har lämnats bland annat avseende samordning och reducering av parallella organisationer samt behov av översyn och ändring av servicenämndens reglemente.

Samarbetet med kommunkontoret och serviceförvaltning i strategiska och viktiga fastighetsrelaterade frågor är väl utvecklat. Under hösten 2022 stärktes detta arbete av bildandet av den så kallade "FEG-gruppen", fastighetsekonomiska gruppen. Detta forum behandlar och driver frågor kring ett effektivt lokalnyttjande, aktivt arbete med kommunens fastighetsportfölj och uppföljning av fastighetsrelaterade nyckeltal. Dessutom sker prioritering av önskemål om önskade lokalinvesteringar innan beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Under tertialen har flera stora byggprojekt färdigställt och tagits i bruk, bland annat Stadshallen som Lunds nya vardagsrum och byggnad Q på Campus Vipan, som kommer utgöra skolområdets hjärta.

Två omfattande och betydelsefulla planer, som kommer att beröra servicenämndens kommande arbete i hög grad, har antagits i kommunfullmäktige. Den ena är mat- och måltidsplanen, som är viktig i synnerhet för Måltidsservice och utvecklingen av måltiderna. Den andra är plan för klimatneutralt byggande och anläggning som tydliggör hur kommunen och dess förvaltningar ska arbeta för att minska klimatpåverkan inom byggnation och anläggning. Planen kommer framförallt att påverka servicenämndens affärsområden Lundafastigheter och Markentreprenad.

Servicenämnden arbetar tillsammans med kommunkontoret för att utveckla och stärka civilberedskapen i kommunen i enlighet med den tolkning som kallas Robusta Lund. Servicenämnden har en operativ nyckelroll i arbetet med att skapa en rimlig försörjningsberedskap för kommunens mest kritiska verksamhetsområden, genom att säkerställa beroenden som till exempel el, mat, vatten, lokaler, fordon och IT för en större störning.

Målstyrning

Kommunfullmäktige har beslutat av nedanstående fyra mål:

En tillitsbaserad styrning och ledning

Som ett led i att bygga en gedigen grund för det tillitsbaserade

förhållningssättet genomförs under 2023 en stor satsning på ledarutveckling. Insatsen riktar sig dels till chefer, dels till ledande funktioner utan formell chefsroll och syftar till att rusta, stärka och utveckla ledarskapet inom organisationen. Arbetet med intern kontroll inom förvaltningen har setts över och reviderats för att skapa ett än större engagemang och inkludering. Intern kontroll handlar att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet som når sina mål och är en viktig del i arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning. Syftet med den interna kontrollen är bland annat att bygga och stödja trygghet och tillit.

Sveriges tryggaste kommun

Servicenämnden arbetar för att Lund ska bli Sveriges tryggaste kommun på flera olika sätt genom både social och fysisk trygghet, bland annat genom att i samarbete med arbetsmarknads- och socialnämnden motverka och förebygga hemlöshet, ta fram bostäder till våldsutsatta liksom arbete mot människohandel och prostitution i projektet "Stad för stad". Servicenämnden arbetar också med att utveckla och se över kamerabevakning, skyltning, larm- och högtalarsystem i kommunen för att minska risken för skadegörelse och bränder.

Fler lundabor i arbete

Servicenämnden har genom Markentreprenads enhet för social hållbarhet pågående samarbeten med arbetsmarknads- och socialnämnden. Enheten samordnar feriepraktik med handledning, prao, introduktionsjobb och andra typer av arbetsmarknadsinsatser. Kommunen är en stor arbetsgivare och viktig aktör som har möjlighet att tillhandahålla arbetstillfällen och kan bidra till att fler personer på sikt blir självförsörjande. Genom samordnade insatser kan servicenämnden hjälpa till att skapa förutsättningar för fler personers inträde på arbetsmarknaden.

Klimatneutralitet 2030

Servicenämnden arbetar med flera projekt med fokus på energieffektivisering och med ett ökat fokus på driftoptimering. Inom storköken har en framgångsrik aktivitet på området energioptimering genomförts. Vid ett lyckat pilotprojekt på Lerbäckskolans kök har personalen genom förändrade rutiner kunnat minska den tid köksmaskinerna är påslagna kraftigt och ytterligare kök ska nu involveras i arbetet.

Servicekommittén arbetar även tillsammans med kommunkontoret med att ta fram en rutin för återbruksinventering och riktlinje för återbruk kopplat till bygg- och rivningsprojekt.

Under våren har arbetet med Cleancon II startats upp. Projektet syftar bland annat till att främja användningen av nollemissionsarbetsmaskiner inom bygg- och anläggningsprojekt och kommunal drift. För servicekommittén innebär projektet att driva arbetet mot fossilfria byggarbetsplatser samt fossilfri markskötsel framåt.

Ekonomisk ställning

Periodens resultat

Servicekommitténs resultat för perioden januari-april 2023 visar på en avvikelse mot periodens budget om -21,6 mkr. Den negativa avvikelsen beror främst på bokföringstekniska justeringar som inte hanterats av interna parter.

Prognos

Servicekommittén prognostiserar ett underskott på -4,9 mkr vilket motsvarar 0,3% av nämndens omsättning och som i huvudsak förklaras av det underfinansierade avtalet för parkskötsel med tekniska nämnden.

	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Lundafastigheter	0	1,1	1,1
Markentreprenad	0	-6,0	-6,0
Måltidsservice	0	0	0
Resultat	0	-4,9	-4,9

Lundafastigheters prognos visar på en positiv avvikelse mot budget om 1,1 mkr.

Lundafastigheters intäkter för 2023 prognostiseras uppgå till 1 049 mkr, en ökning med 4,6 mkr mot budgeten till följd av tillkommande försäkringsersättningar.

Lundafastigheters intäkter är främst hyresintäkter (96%), där internhyran står för den största delen, 909 mkr eller 87% av totala intäkter. En mindre del av intäkterna, 101 mkr eller 9%, är hyresintäkter från externa hyresgäster, såsom enskilda personer,

företag, föreningar, kommunala bolag. Resterande intäkter, 39 mnkr eller 4%, är statliga och kommunbidrag samt övriga ersättningar.

Lundafastigheters kostnader prognostiseras öka med -3,5 mnkr jämfört med budget:

- -2,2 mnkr - högre personalkostnader
- 5 mnkr - lägre kostnader för mediaförbrukning

Elförbrukningen ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Elhandelspriserna har däremot varit något högre under de första månaderna på året jämfört med samma period föregående år. Dessutom har de fasta kostnaderna i form utav elnätsavgifter ökat sedan årsskiftet. Till följd av detta prognostiseras elkostnaderna att öka med 2,3 mnkr mot årets budget.

Prognosen för vattenkostnaderna ökar med 1 mnkr mot budget till följd av högre fasta avgifter, men också högre förbrukningskostnader.

Kostnaderna för fjärrvärme prognostiseras att bli 6 mnkr lägre jämfört med årets budget. Detta till följd av minskad förbrukning på grund av mildare väder samt sänkt abonnerad toppeffekt på många objekt till följd av effektiviseringsarbeten som driftteknikerna gjort under året.

Kostnaderna för gas ökar inte i samma takt som de gjort föregående år och prognosen sänks därmed med 2 mnkr mot budget från 12 mnkr till 10 mnkr.

- -3,5 mnkr – ökade kostnader för bevakning

Bevakningskostnaderna prognostiseras däremot att öka med 3,5 mnkr jämfört med budget. Detta till följd av att man gjort en ny upphandling av bevakningstjänster och ingått ett nytt avtal med Securitas som trätt i kraft första mars.

- -2 mnkr – ökade kostnader i samband med branden på Fågelskolan
- -1,2 mnkr – ökade kostnader för mottagandet av flyktingar från Ukraina, där motsvarande ersättning från Migrationsverket finns

Markentreprenads prognos visar på en negativ avvikelse mot budget om -6 mnkr.

Markentreprenads skötselavdelning och tekniska nämnden har inte kommit överens om ett nytt parkskötselavtal utifrån den

självkostnadsprincip som Markentreprenads budget grundar sig på. Utredning om rimligheten i priserna i detta avtal har satts igång gemensamt av de två förvaltningarna och under tiden har det gamla avtalet, som inte ger full kostnadstäckning, förlängts. Därför sänks Markentreprenads intäkter med 6 mnkr till 358 mnkr.

Markentreprenad finansieras av intäkter från utförda anläggningsarbeten, markskötsel, transporter och servicetjänster levererade framförallt internt inom Lunds kommun, 326 mnkr eller 91%, samt till kommunala bolag och andra kommuner, 32 mnkr eller 9%. Viss andel av intäkterna är avtalsreglerade, men en stor del kommer från avrop och löpande beställningar.

Prognos för Måltidsservice är oförändrad mot budget 2023.

Måltidsservices intäkter kommer till stor del från försäljning av måltider och tjänster till andra nämnder, 204 mnkr eller 97%, samt till externa köpare inom cafeterior, personalmåltider samt kommunens föreningsliv, 6 mnkr eller 3%.

Måltidsservice största kostnadsposter är personalkostnader samt livsmedelskostnader. Måltidsservice kostnadsbild påverkas alltså främst av den extraordinära inflationen genom livsmedelsprishöjningar men även större lönekostnadsuppräknningar.

Måltidsservice har arbetat mycket aktivt på att göra kloka val och avvägningar i recept och menyer för att öka efterlevnad av "Program för ekologisk hållbarhet" samtidigt som de produkter som ökat mest i pris och som samtidigt köps i störst volymer undvikits i största möjliga mån.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda har ökat inom nämnden under perioden jämfört med motsvarande period år 2022. Antalet anställda uppgår till 694 (630) varav 602 (568) tillsvidareanställda och 62 (62) visstidsanställda (samma period föregående år redovisas inom parentes). Anledningen till ökningen antas beror på utökade uppdrag inom servicenämnden både inom måltids- och lokalvårdsverksamhet. Under jan-mars har även säsongsanställda anställts inom parkskötsel, vilket bidragit till ökat antal visstidsanställda.

Den totala sjukfrånvaron har minskat till 5,8 % jämfört med motsvarande period år 2022 då sjukfrånvaron låg på 7,7 %. Sannolikt

beror detta på en minskad smittspridning av Covid-19. Karensdagen återinfördes från och med 1 april 2022, vilket också kan påverka.

Föredragning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska kommunen upprätta en delårsrapport. Servicenämnden upprättar en delårsrapport som en viktig del av ekonomistyrningen. Syftet med delårsrapporten efter april är att ge en översiktlig redogörelse för verksamhet och resultat de första fyra månaderna.

Beredning

Ärendet har beretts av ledningen för servicenämndens samtliga affärsområden och stab.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Pål Svensson
Servicedirektör

Katarina Persson
Stabs- och ekonomichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Förvaltningsledningen